

Index Decretorum Synodi R^m.

Banca anno 1611. =

nee non aliquarum conclusionum iuris

= ad rem facientium =

Professio fidei ————— fol. 6.

Decretum ~~de~~ examinatoribus in synodo
celestis ad examen eorum qui se vacan-
tibus culestis opposuerint ————— fol. 11.

Norma Jeshu ~~et~~ aliis rebus sacris
reuerentia exhibeatur ————— fol. 12.

In sacrificio missae vinum album
administretur ————— fol. 12. v.

In sacrificio missae eadem ceremonie
et ritualia eadem in omnibus cele-
stis obseruetur ————— fol. 13.

Parroni debet dominicus et festus et
alii debet pro populo celebrare. — fol. 13. v.

In privatis oratoris Decenter ornatis
et visitatis certis diebus exceptis
missas celebrare liceat — fol. 7. r.

X Lavochi tempore quadragesime confessa
rios externos adducant — fol. 15

Predicatorum electio simultanea
sit — fol. 15. r.

X A choro arceatur omnes laici nisi a
rectore approbentur — fol. 16.

X Distribucio sacra unctionis tempera
tur — fol. 16. r.

Op^{er}ia Divina deuote persoluantur
tur — fol. 17.

In unctionibus eadem pulseris
campana — fol. 18.

Paracensis ad iuratores huius civitatis
et ad tributorum exactores ne per
mittant clericos a suis ministris
in franchiis exigendis contume
liose tractari vel defraudari — fol. 18. r.

Qui canere nescierit ad distributiones
non admittatur fol. 19.

Pastores plebem institutione, et doctrinam
christianam vocem matrem doceant fol. 19. r.

~~Ne concubina noctu habeatur~~ fol. 20. r.

Nulla medicina vulgo delata et
indeuota nunquam pretermittatur fol. 21.

+ Neminem deest adire oratoria iurata
causa celebrandi nisi tres sa-
cerdotes relinquamus saluum fu-
tur fol. 21. r.

Eucharistia seu viaticum nocte, vel ho-
ris pomeridianis, nisi urgente ne-
cessitate non abstrahatur ab ecle-
sia fol. 22.

Pro miserabilibus personis subleuan-
dis oblatam elemosina petatur: fol. 23

Vicarij temporanei doctoratus vel

Beneficiaria gradu insigniti omnibus
beneficiatis loco precedant. uno excep
to antiquitate

fol. 23. r.

Vicarij temporarij non beneficiarij ad dis
tribuciones admittantur ut substitu
ti

fol. 23. r.

In generalibus funeribus expas portio
tribuatut fratribus de vicinis - fol. 24

+ Si maliciose eludant parochos in iure
sepultura parochiam; taxatores
id componant iusta deputando - 24. r.

Li. congruatur in quo legata pades
cribantur et ea que intra tem
pus non mortizata fuerint ad
nos transmittantur

fol. 25.

Nunij curie cathedralis in ecclesiis
altus iudiciales no exercent - fol. 26. r.

Nemo ad distributiones admittatur qui
non offenderit sui beneficii substituto

• nem collationem possessionem annuorum
que & editus — fol. 29. v.

• Omnia legata pia denunciatur fol. 26.

• Ut pia testatorum voluntates adimple
antur multa precipiuntur — fol. 27. v.

• Certe ne mulieres committentur fol. 28. v.

• Nulla testamentaria procuratoribus
tantummodo et non alii tribuan
tur — fol. 28. v.

• Qui divinis consecrati sunt a negociis
secularibus abstineant — fol. 29.

• Aliquorum temeritas pericula fol. 29. v.

• Necessitate tantum urgente licetum sit
confessiones in domibus privatis audire
numquam autem communicare — fol. 30.

• Nemo mentam tutoriam domi habeat
— fol. 30.

• Nemo ad administrationem sacramentoꝝ
admittat. nisi adscriptam adferat licenti
am — fol. 31.

Quando confessores vel predicatores ad nostra
diocesim redeunt a qua per integrum
annum abierunt litteras dimissorias
ostendant et iterum examinentur. fol. 31.

Ad distributionem admitti in nostra rita
cione ad adventum tantum admi
tti liceantur. fol. 32.

Aggravantur in eo quod prius ante de
gravationem matrimonij orales et
talibus impubis se attractare
sunt. fol. 32. r.

Ad rones trinae satisfactionis triden
tine celebrando matrimonio pre
ponantur. fol. 33.

Casus referuntur. fol. 34.

Bulla in cena Domini. fol. 35.

Episcopus synodo statuta facere potest
 c. qd in dubiis de maior et obed. c. ex
 ore s. p. de primit. c. licet de off. ord.
 c. 2. ubi gl. v. ver. statuto. et ibidem de constitu.
 Bald. in q. qd. de off. leg. Panor.
 c. in de ferri. Bald. in l. omnes
 regum. in q. qd. p. m. qd. f. de iust. et
 in c. qd. de off. archiepiscopi. que sequuntur. in c. in de
 off. archiepiscopi. — Henricus Boreus de
 synodo episcopi. p. 3. n. 103.

Henricus. 104. ait posse episcopum facere statuta
 consuetudinis et consuetudo sit
 contra ius. quia tunc ex visibus consue
 tudinis valebunt talia statuta. Jo. in
 lous. 145. circa primū col. 2. vol. 1.

n. 106. ait qd episcopus potest facere statu
 ta contra consuetudine. Ita Jo. in. l. d.
 in reg. qd. oes. de regul. iur. in c. 6. v. 1.
 Henricus Boreus in c. in omnes de constitu.
 Panor. in c. cum audientiam deder. nō

rependent facie. Cum oes. de consuetu.
ubi feli. et de iur. de consuetu. m. c. qd
sup his de iur. et consuetu.

Quamplicit in facie off. veru qd qm
sicut requiritur consilio capituli legon
habita consuetu potest psum statutum
habere, si vallem endome pvenit
patitur euta ang. notator m. c. 2.
de consuetu. lib. 6. fass qd fuit
Panor. cons. 67. Epus Lunus.
p. feli. d. c. cum oes col. 4.
consuetu. est in tractatib.
to. 13. p. 2. fol. 393 =

Tux. in sup consue. verb. Statutu con
sue. 432. ait Statutum provinciale
epos et archiep. contra licoz circa
prestantia ad eules ^{am} - ^{gen} - valet
non vocat. luy. et
consue. 437. ait qd Statutu et fene^a

Ep̄i, sunt parvi potentia. in tantum ad
sine sent. ligat subditos in omni foro
via et statutum.

Ad hinc q̄ statutū prouidet toti diocesi
et ideo ligat peregrinos et alios in diocesi
non ligat autem subditos extra diocesim
et tale statutū nō potest excommunicari
subditus extra diocesim delinquens &

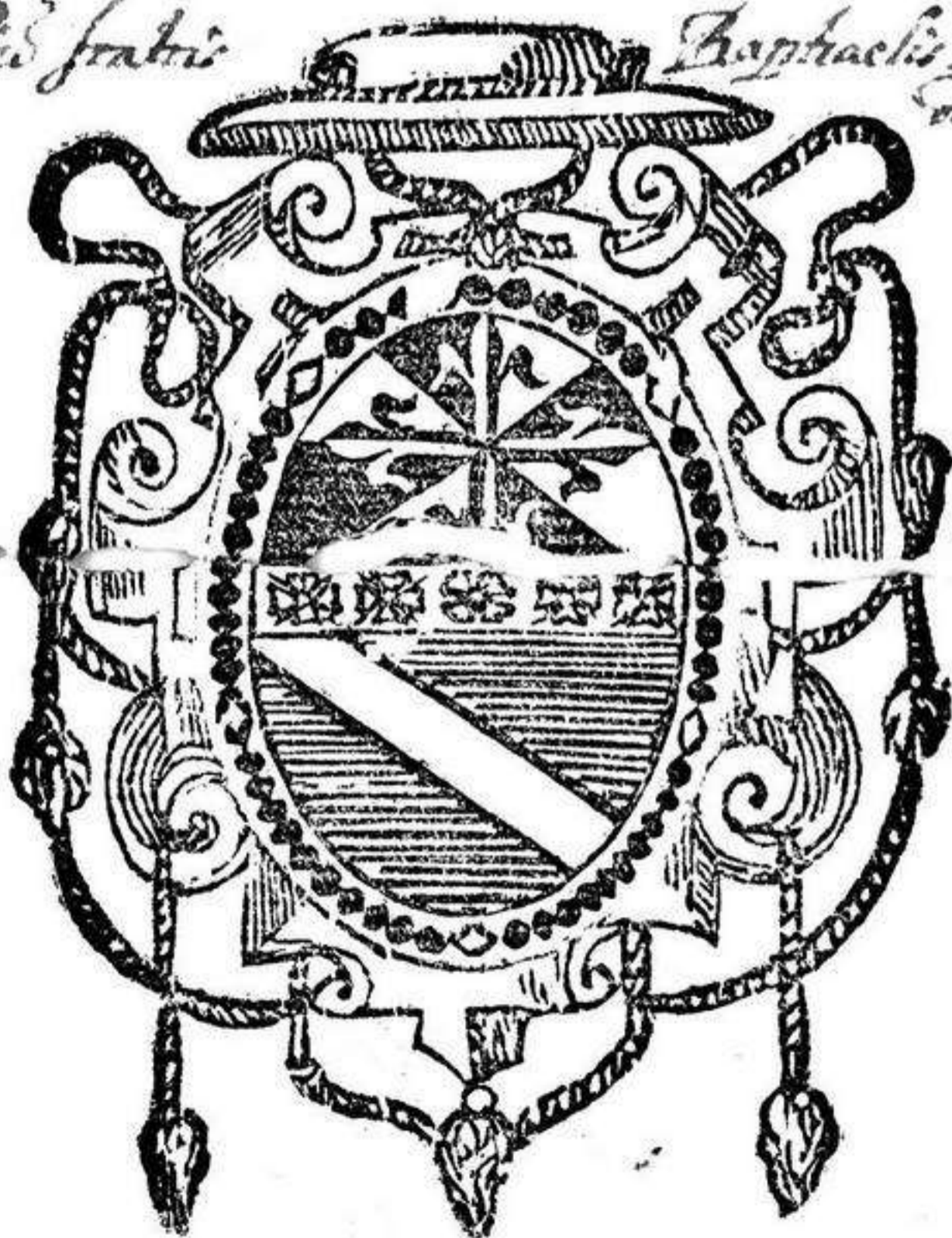
SYNODVS DIOECCESA

NA MAIORI-
CENSIS.

Celebrata, Præsidente Illustrissimo, ac Reuerē-
dissimo Dño D. F. Simone Bausa, Dei, &
Apostolicæ Sedis gratia, Episcopo
Maioriceñ. Anno. 1611.

Ad usum fratris

*Baptista Prutort
vid. minoris*

Maioricis, Typis Gabrielis Guasp. 1611.

LA BIBLIOTECA

LA BIBLIOTECA

LA BIBLIOTECA

LA BIBLIOTECA

LA BIBLIOTECA

LA BIBLIOTECA

LA BIBLIOTECA

LA BIBLIOTECA

AD LECTOREM.

H X QVO, ad onus Pastorale assumpti sumus; in eam curam incubimus, ut armentum Dominicum nobis commissum, salubriter quantum in nobis est, pro officij dignitate pascamus; non solum verbis, utpotè crebris ad populum habitis concionibus; sed etiam quod nostri munus est Pastoralis, diligenter excubando, continenter inuigilando, eiq; sedulò attendendo. Etenim ubi primum attenta mentis acie circumspicere cœpimus prouinciam nostris humeris iocparem; sedulò animaduertendum esse duximus, ne antiquissimus humani generis hostis, zizania in agro Dominico seminaret; ne uè corrupti hominum mores ita inualerent, ut aliquo *Jen jecanaa*, seminanda uua. Quou cum assidue animo menteq; versarem, nihil commodius, gregiq; utilius iudicauimus, quam eum visitare, cognoscere, sermone cōpellare blando, sicq; uehementer eum, in Domino ad virtutem, Deiq; cultum hortari. Hoc enim magnū gregi emolumentum allaturum duximus; bincq; & agro Dominico frugem speramus, si ita Dominicum aruum excolatur, & pro rescinden-

A 2 dis,

AD LECTOREM.

dis, euellendisq; impietatis herbis hoc unum singulare aratrum; vomisq; utrinq; acutus ad-bibeatur. Dei bonitati acceptum referamus; exitus, & euentus cogitata comprobarunt: tres tantum abierant menses aduentus nostri ad banc insulam; cum cogitata opere adimplere cepimus, non infirma deterriti valetudine, neq; uehementi raucedine, qua grauiter affecti, vix voces efformare poteramus; non Solis ardore, non autumnali inclemētia; nec seua hieme. His enim contineri non potuimus, quin banc nostrā Insulam non peragraremus, & tandem eorum compotes facti sumus, quæ desiderabamus. Sed bone Deus, quanta inuenta sunt inculta. Extinctus ferè charitatis ardor; exterminata in de-
unctos pietas; lassa in pauperes diligētia; mores
c. corrupti, ac deprauati; contractus vitiati, ac sus-
pecti, omissa pastorum cura ac diligentia; pa-
rum exercitata in Deum, & sanctos religio.
Quæ dum vidimus consternati animo cecidi-
mus, & intrinsecus animi dolore affecti, de re-
medijs efficacioribus cepimus cogitare; & post
varia, in eam incidimus animi deliberationē,
vt peritissimos quosque medicos, qui nunquam
lethargo, aut alio graui morbo laborantibus
medicinam faciunt, nisi prius sententiam inui-
cem

cem conferant, & eorum iudicia explorent, qui diuturno rerum usu edocti pharmaca præstantiora, & antidota salubriora morbis valeant applicare, imitemur; huic scopo attendentes Synodum indiximus, & coegimus, ut in unum sic coactis viris gravissimis, & re ad calculos redacta, remedia aptiora decernamus, quæ reformandis hominum moribus convenientiora; & illorum vitæ benè, sanctèque instituendæ accommodatiora videbuntur. Hæc si fecerimus (quod Deo auspice præstabimus) ab agro Dominico malas herbas euellemus, torporè animi, & desidiam pellemus, virebunt Dominica præta, & perfuncti censebimur officio nostro. Hæc igitur ducti ratione, Synodum indiximus, probatissimos quoque nostræ diœcesis viros, & sapientissimos conuocari præcepimus; ut eorum ^{operibus, & consilio, latius} tempore occurrere valeamus.

INDI-

A 3

INDICTIO SYNODI.

NOS Don Frater Simon Bauça, Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Episcopus Maioricens. & de Consilio suæ Maiestatis Catholicæ, &c.

Admodum Nobilibus, Reuerendis, ac Venerabilibus, in Christo dilectis minoribus Prelaris, Illustri Capitulo, Dignitatibus, Canonicis, Præpositis, ac aliarum parochialium reuerendis Rectoribus, Prioribus, Vicarijs perpetuis, Presbyteris curam animarum exercentibus, ad quos pertinet de iure Synodo interesse, ac vniuersis, & singulis admodum illustribus

tribus Iuratis Ciuitatum, Oppi-
dorū, Locorū istius nostri Epi-
scopatus, ceterisq. singularibus
personis, quorum præsens nego-
cium interest, & spectat, salutem
in Domino. Cum per sancta Sa-
cri Concilij Tridentini decreta,
ac sanctorū Patrū statuta, & per
sacros canones dispositum sit, &
ordinatum, quemlibet Episco-
pum in sua Dioecesi ad terminā-
dum causas Ecclesiasticas, ac eas
ordinādum, & ad dirimendum,
& dissoluendum controuersias,
quę inter personas Ecclesiasticas
interueniunt, ac etiam pro corri-
gendis excessibus, & moribus re-
formandis, ac pro alijs rebus, &

INDICTIO

negocijs Christi Saluatoris nostri, & Diuini cultus incrementū, totiusque Cleri, & plebis honestatē, & reformationem, bonūq. statum, concernentibus, pertractandis, statuendis, & ordinādis, singulis annis Synodū cōgregare, & celebrare teneri: ideò vos omnes, & singulos monemus, hortamur, & obsecram⁹ vobisq. in virtute sanctę obedientię precipimus, sub pænis. à jure sancitis, vt postea qua has litteras Nostras receperitis, vos ipsi, seu procuratores vestri, (si vos, vel infirmitas, vel aliud quoduis legitimum impedimentū detinuerit, & ad veniendum, & assistendum reddat

reddat inhabiles,) accedatis ad nostrā Cathedralē Ecclesiam, Dominica Sexagesimę, quę erit dies 6. mensis Februarij proximē venturi, vt Deo auspice, eiusque implorato auxilio maturo consilio peragenda tractemus; præcipuē de causis ad Ecclesiam spectantibus, de Diuini cultus incremento: de excessibus propulsandis, & exterminandis abusibus; dando, & concedendo cuiilibet, (prout de jure datur,) vt pro sua sponte proponat, & proponere possit quicquid sibi visum fuerit, aut statuendum, aut opportuno remedio curādum, aut demū c̄ medio tollendum, & radicitus

INDICTIO

euellendum; alioquin vestra nō
obstante absentia, & accusata cō-
tumacia, ad celebrationem præ-
dictæ Synodi, vt iuris fuerit, pro-
cedemus. Datum Maioricis in
in Episcopali Palatio, die quinta
mensis Ianuarij anno à Natiuita-
te Domini Millesimo Sexcente-
simo Vndecimo.

*¶ Et ipsis die, & anno, per unum ex
venerabilibus nostræ Cathedralis
Ecclesie Hebdomadarijs in Sug-
gesto fuerunt presentes litera publica
& Transumpta multa transmis-
sa, per diuersos Nuncios, seu Curso-
res, ad Parochos foraneos: quæ in
unaquaque, eorum Parochiali Ec-
clesia*

clesiæ respectivè, post illarum publicationem in Ecclesia Valvis affixa fuere, ne per quempiam illorum ignorantia pretendi valeret.

ACTIO PRIMA.

PROFESSIO FIDEI.

IN NOMINE SAN-
ctæ, & Individuæ Trini-
tatis, Patris, Filii, & Spiri-
tus Sancti. Nos Dō Frater Simō
Bauça Episcopus Maioricensis
Diœcesanæ Synodo præsidens,
quã sub Sanctiss. & Beatiss. Dño
nostro Paulo Papa Quinto, eius
Pontificatus anno septimo, Reg-
nante

ACTIO

nāte inuictissimo, ac Catholico Rege Philippo Maximo, Pacifico, Fidei propugnatore, huius nominis tertio; eius regni anno decimo tertio: considerantes Fidem fundamentum esse omnium bonorum operum, sine qua totum ædificium spirituale corruere, necesse est, exemplo etiam Patrum, qui in principio suarum actionum Sacrosanctam Fidem profiteri consueuerunt, Fidei professionem antequam de re aliqua sermo a nobis suscipiatur præmittendam esse decernimus, atque præmittimus; ea forma, ac verbis, quibus in literis Sanctissimi Domini Nostri Pij Quarti præscripta fuit, sic ipsam

igitur, hæc nostra Synodus fidē
ipsam toto animo, ex intimis
cordis sui visceribus profitetur.

CREDO in vnum Deum,
Patrem omnipotentem,
factorem cæli, & terræ,
visibilem, omnium, & invisibi-
lium. Et in vnum Dominum Je-
sum Christum; filium Dei vni-
genitum, & ex Patre natum ante
omnia sæcula; Deum de Deo;
lumen de lumine; Deum verum,
de Deo vero, genitum nōn factū
consubstantialē Patri, per quē
omnia facta sunt. Qui propter
nos homines, & propter nostrā
salutem descendit de cælis, & in-
carnatus est de Spiritu Sācto, ex
Maria

ACTIO

Maria Virgine; *Et homo factus est.* Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato; passus, & sepultus est; & resurrexit tertia die, secundum scripturas; & ascendit in cælum; sedet ad dexteram Patris; & iterum venturus est cum gloria, iudicare viuos, & mortuos; cuius Regni non erit finis; & in Spiritū sanctum, Dominū, & viuificantem; qui ex Patre, Filioque procedit: qui cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur; qui locutus est per Prophetas: & vnā, sanctā, catholicā, & Apostolicā Ecclesiam. Cōfiteor vnum baptisma, in remissionem peccatorum. Et expecto

PRIMA.

expecto resurrectionē mortuorum; & vitā venturi seculi, Amē. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones: reliquásque Sanctæ Romanæ Ecclesiæ obseruationes, & Constitutiones firmissimè admittit, & amplectitur.

ITEM, Sacram Scripturam iuxta eum sensum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Ecclesia; cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione Sacrarum scripturarum, admittit: Nec eam vñquam, nisi iuxta vñanimem consensum Patrum accipiet, & interpretabitur. Profiteretur quoquè, septem esse verè, & pro-

ACTIO

& propriè Sacramenta nouæ legis: à Iesu Christo Domino Nostro instituta: atquè ad salutem humani generis (licèt non omnia: singulis necessaria) scilicet *Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam vnctionem, Ordinem, & Matrimonium*: Illaque gratiã conferre, & ex his *Baptismum, Confirmationem, & Ordinem*, sine sacrilegio reiterari non posse.

R E C E P T O S quoquè, et approbatos Ecclesię catholicę ritus, in supradictorum omnium sacramentorũ solèni administratione recipit, & ad-

& admittit. Omnia, & singula, quæ de peccato Originali, & de Iustificatione, in Sacrosancta Synodo Tridētina, definita, & declarata fuerunt; amplectitur, & recipit.

Profitetur pariter; in Missa offerri Deo, verum, proprium, & propitiatorium Sacrificium, pro viuis, & defunctis: atque in Sanctissimo Eucharistię Sacramento, esse vere, realiter, & substantialiter, corpus, & sanguinem, vnā cū anima, & Diuinitate Domini Nostri Iesu Christi: fieriq; conuersionem totius substantiæ panis, in corpus; & totius substantiæ vini, in sanguinem. Quam

B

con-

ACTIO

conuersionem, catholica Ecclesia Transsubstantiationē appellat.

ob Fatetur etiam, sub altera tantum specie, totū, atque integrū Christum, verumque Sacramētum sumi.

Cōstanter tenet, Purgatoriū esse; animasque ibi detentas, fidelium suffragijs iuuari.

Similiter; & Sanctos, vnā cū Christo regnantes, venerandos, atque inuocandos esse; eósque, orationes, Deo, pro nobis offerre: atque eorum reliquias, esse venerandas.

Firmiter asserit; imagines Christi, & Deiparæ semper Virginis

ginis, nec non aliorum Sancto-
rum, habendas, & retinēdas esse;
atque eis debitum honorem, ac
venerationem impertiendam.

Indulgentiarum etiam pote-
statem, à Christo, in Ecclesia re-
lictam fuisse; illarumque vsum,
Christiano populo maximè sa-
lutarem esse affirmat.

Sāctam, Catholicam, & Apo-
stolicam, Romanam Ecclesiam,
omnium Ecclesiarum matrem,
& magistrā, agnoscit. Romanó-
que Pontifici, *Beati Petri*, Apo-
stolorum Principis, successori, ac
Iesu Christi Vicario, veram obe-
dientiam spondet, ac jurat.

Cetera item omnia, à Sacris

ACTIO

171
canonibus, et Oecumenicis Cō
cilijs, ac præcipue, à Sacrosancto
Cōcilio Tridentino tradita, de-
finita, & declarata, indubitan-
ter recipit, atque profitetur. Si-
mulque, contraria omnia, atque
hæreses quascunque, ab Ecclesia
damnatas, rejectas, & anathe-
matizatas, hæc Synodus pariter
dānat, rejicit, & anathematizat.
Hanc verò catholicā fidem, ex-
tra quā nemo saluus esse potest;
quam in presenti sponte profite-
tur; & veraciter tenet; eandem
integram, & inuiolatam vsque
ad extremum vitæ spiritum, cō-
stantissimè, Deo adjuuante, reti-
nere, & cōfiteri; atque à suis sub-
ditis

ditis, seu ab illis, quorum cura ad ipsam spectabit: teneri, doceri, & predicari, quantum in ipsa erit; curabit.

DECRETVM DE EXAMINATORIBUS, IN SYNODO ELECTIS, AD EXAMEN EORVM, QUI SE VACANTIBUS ECCLESIIIS OPPOSUERINT.

DECRETO Sacri Concilij Tridentini obtemperantes, examini illorum, qui vacantibus Ecclesijs Parochialibus se opposuerint; hos tredecim Doctores deputamus, quorum nomina sunt hæc:

ACTIO

Guilhelmus Cufurer, Præcentor, & Doctor
Theologus.

Raphaël Alberti, Canonicus, & Doctor Theo-
logus.

Antonius Gil, Canonicus, & Doctor Theologus.

Petrus Enseñat, Canonicus, & Doctor Theo-
logus.

Antonius Gual, Canonicus, & Doctor Theolo-
gus.

Hieronimus Callar, Canonicus, & Doctor
Theologus.

Barptolemeus Lull, Canonicus, et Doctor Theo-
logus.

Hieronimus Vallès, Doctor Theologus.

Petrus Socies, Doctor Theologus.

Natalis Sanctandreu, doctor Theologus.

Frater Petrus Febrer, Doctor Theologus.

Prior ~~Sancti Dominici~~, qui pro tempore erit.

Custos Sancti Francisci, qui pro tempore erit.

Causis Ecclesiasticis, & spiri-
talibus, ad forum Ecclesiasticū
pertinētibus, in partibus, à San-
cta Sede Apostolica, & ab ejus

Nun-

Nuncijs, feu Legatis, commit-
tendis, juxta Sacri Concilij Tri-
dētini dispositionem, Iudices, in
hac nostra diœcesi (Synodo ap-
probante) infra scripti defig-
nantur.

Hieronymus Forteza, Decanus, & Canonicus.

*Hieronymus Forteza, Thesaurarius, & Cano-
nicus,*

*Petrus Onufrius Veri, Canonicus, Iuris utrius-
que Doctor.*

*Lucianus Nadal, Canonicus, Iuris utriusque
Doctor.*

ACTIO SECUNDA.

NOMINI IESU, ET

*alijs rebus sacris, reuerentia
exhibeatur.*

IN

ACTIO

IN nomine Iesu omne genu flectatur, celestium, terrestrium, & infernorum. Præcipimus igitur, & mandamus (ita consentiente Synodo) omnibus, & singulis cuiuscunque conditionis personis; ut summa reuerentia hoc sanctissimum nomen proferant; & eo audito, cordis genua flectant; & caput deuotè inclinent: præsertim, dum Diuina persoluuntur Officia. Simili modo assurgendum esse illis verbis aperto capite, illoque profundè inclinato, mandamus: *Qui, cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur.* Particulatu cantanda esse illa verba psalmi. 112. *Sit nomē Domini benedictum: ex hoc nunc, & usque in seculum, duximus.* Quæ omnia, ut religiose fiant, omnes in Domino hortamur.

In Sacrificio Missæ, vinum album administratur.

CVM Sacrosanctum Altaris Sacrificium, in quo fons omnis sanctitatis, & nitoris retinetur; minus decen-

decēter peragatur, dū vinū rubrū consecra-
tur; cum sic, mundities altaris vix conser-
uari possit; ideo hortamur omnes hujus
dioecesis presbyteros, vt posthac, vino albo
in celebratione Missarum vtatur. Osculum
autem hanc, in Missis priuatis deferri per-
sonis laicis, prohibemus.

IN SACRIFICIO MIS-

se peragendo, eadem ceremoniæ,

Et ritualia eadem in omni-

bus Ecclesiis obser-

uentur.

VT in Missarum priuatarum cele-
bratione, vnus, idemque ritus in
tota dioecesi seruetur; præcipimus
(ita annuente Synodo) vt rituum Missæ,
& ceremoniarum liber, iuxta formam, à
Sāctissimo Domino Nostro Papa Clemē-
te Octauo præscriptam; à nobis edendus,
ab omnibus, tam Dignitatibus, Canonicis,
Rectoribus, Hebdomadarijs, quàm ceteris
clericis, tam in Cathedralibus, quàm Paro-
chia-

chialibus Ecclesijs, recipiatur, & obseruetur.

PAROCHI; DIEBUS

Dominicis, & festis, & alijs

diebus, pro populo

celebrent.

CVM ab antecessorib⁹ nostris, multos Parochos inuenerimus, ab onere celebrandi Missam pro populo liberatos: quorum Parochiales pingues sunt; alios verò, pro eo celebrantes: & nulla hac de re lex certa stabilita inueniatur: ne de cetero ullus perturbationi locus relinquatur, statuimus, vt omnes Rectores, vel Curati, quorum interest cura animarum; singulis Dominicis, & festis diebus pro populo celebrēt. Ceteris etiam diebus, eos in Domino hortamur, & monemus, (eorum cōscientiā in hoc onerantes) vt pro populo, & pro ejus necessitatibus, tam spiritalibus, quam temporalibus, deuote, celebrent, idque tam frequenter; vt suo

vt suo muneri satisfaciant.

D. RAIMUNDI A

*peña fort festus dies, inter
colendo refertur.*

VT pro nobis intercedere dignentur Sancti Dei in Cælis; justum est, vt eorum memoriam recolamus in terris; eorum maxime, qui cum maioribus nostris degerunt; & de eis bene meriti sunt. Cùm igitur Diuus Raimûdus à peña fort, ordinis Prædicatorum, natione cathalanus, in hoc nostro Regno commoratus sit: & in eo magna miracula patrarit (vt maiorum docet traditio, rationi cõsonum) erit, felixque, & faustum; si tanto Patrono res nostras, nostramque salutem commiserimus. Quod commodius, deuotiusque fiet; si in ipsius die festo, à negocijs feriemur. Quare, præcipimus omnibus huius Dioecesis personis, vt ejus diem festũ, (qui septimo Ianuarij celebratur) omnes colât.

DIES

ACTIO
*DIES FESTVS BEA-
tae Mariae Virginis de Monte
Carmelo, colatur.*

GRAVISSIMI viri, Religio si-
que Patres Carmelitane obser-
uantie, a nobis, nostraque Syno-
do supplices postularunt, vt diem festum
Beate Mariae Virginis de Monte Carmelo,
in illorum numerum referamus, qui colun-
tur. Cum igitur obseruauerimus, hac de-
uotionem Beatae Virginis, altis radicibus,
in omnium cordibus defixam esse; et om-
nibus gratissimam (de assensu Synodi) in-
ter dies festos colendos eundem admitti-
mus: ac coli die 16. Iulij praecipimus.

*IN PRIVATIS ORA-
torijs, decenter ornatis, & visi-
tatis, certis diebus exceptis,
Missas celebrare
liceat.*

IN

IN priuatis oratorijs, bene constructis, decenter ornatis, & á nobis visitatis, de nostra licentia, licitum sit Missas celebrare: exceptis Dominicis diebus Aduentus, Quadragesimæ, diebus Natiuitatis Domini, Paschæ Resurrectionis, Pentecostes, quatuor festiuitatibus virginis Mariæ, videlicet Purificationis, Annuciationis, Assumptionis, & Cõceptionis; Corporis Christi, & Omnium Sanctorum. Curet autem ibi celebrans, dies festiuos, jejunia, & alia munera spiritalia obeunda, populo, clare, & distincte nunciare; doctrinamque Christianam, materna voce, rudibus, & ignaris recitare. Dictis non parens, punietur; & licentiam celebrandi in tali loco eo ipso suspendimus.

PAROCHI, TEMPORE Quadragesimæ, confessarios externos adducant.

NEMO est, qui ignoret, quanto studio Parochi incūbere debeāt administrationi Sacramenti Pœnitentiæ

ACTIO 32

nitentiæ; eo potissimum tempore, quo fideles peccata sua confiteri debent. Precipimus igitur, & mandamus omnibus nostræ diœcesis Parochis (quo, vel sic, timidis conscientijs, & verecundis consulamus) vt Quadragesimali tempore, vnum, aut duos adducant externos confessarios, confessionibus audiendis addictos. Idque, eo tempore Quadragesimæ fiat, quo populus numerosior, & frequentior, ad hoc Sacramentum suspiciendum solet cōuenire. Quod, expensis Rectoris fiat. Curēt etiam, tempore Aduentus, Natiuitatis, Pentecostes: in octaua Corporis Christi, Assumptionis Beatæ Mariæ, & Omnium Sāctorū, suos parochianos magno animi affectu admonere, vt se ad confessionem peccatorum præparent; & ad Eucharistiæ perceptionem: vt, frequenti Sacramentorum perceptione, has solemnitates celebrent: ad id conuocatis, & adductis, si opus erit; alijs confessariis.

PRAE DICATORVM
electio, simultanea sit.

IN

IN Ecclesijs Parochialibus, quādo Rectores, & Iurati, de Prædicatore eligendo conuenerint; vt iurgiorum causa cesset; hic erit præscriptus modus, pro lege seruandus. Quando voto Rectoris accedet vnus ex Iuratis; ceteris dissentientibus; electio Rectoris præualeat. Si autem ei nullus assenserit; sed omnes Iurati vnus fuerint voti; vel diuersorum; & Rector dissentiens; tunc, vota vtrinque paria censeantur. Et eam partem alteri præferendā esse volumus; cui Prælatus, ad quem res deuoluitur; adhæserit. Aliter tamē in ciuitate seruetur: in qua, vocato semper Rectore, illius electio suum effectum fortietur, quæ pluribus suffragijs iuuabitur. Vbi vero cōpertum fuerit, totam alimoniam, & caritatē persoluere Iuratos: tunc, electio, ad Iuratos pertineat: vocato ad id Rectore: illaque electio præualeat, quæ pluribus suffragijs facta fuerit.

A C H O R O A R C E N-
tur omnes laici: nisi á Rectore
approbentur.

LAI-

ACTIO

LAICOS, sub excommunicationis pæna, a choro rejicimus: cùm hæc loca, sacris ministris, & ministeriis addicta sint: nec a secularibus debeant occupari. Illos tamen excipimus, quos Rector deputabit; & qui ipsum modulata voce juuare possint; & viri honestæ conuersationis extiterint.

DISTRIBVTIO SA.

cræ vnctionis temperatur:

DECET Christi Sacerdotes, quos ceteris vitæ exemplo prælucere oportet; cū omni vacare vitio; tum maximè auaritia. Quod, etsi in omnibus vitæ humanæ negocijs vehementer expediat; præcipuè tamen in Sacramentorum administratione. Quamuis enim subministranda sint clericis temporalia, ab ijs quibus ipsi spiritalia seminant: ceterùm, ita temperatè, & sobriè; vt omnis quæstus suspicio procul pellatur. Quo circa, obuentiones, quæ clericis tribuuntur in administratione Sacræ Vnctionis; sic disponuntur.

Cum

Cum Sacro Oleo vngentur Militares; vel
 ciues Deaurati; non vltra tres libras; cum
 Mercatores, & Notarii; vulgo, (de mitg
 estament) non vltra duas libras; cum Me-
 chanici, non vltra viginti solidos: Agricul-
 tores primæ classis, vulgo (homens de pos-
 sessio) & pagos incolentes, qui illis pares
 iudicabuntur; non vltra triginta solidos;
 reliqui verò, vltra quindecim taxari non
 possint. Hoc etiam addito, licere quidem
 ab omnibus his interdù descendere: immò
 sæpius id expedire; habita ratione bonorù,
 & qualitatibus personarum: ascendere verò,
 nunquam. Quod iis tantum dictum volu-
 mos, qui ex administratione Sacramenti
 Vnctionis, caritatem percipere solent.

OFFICIA DIVINA,

devotè persolvantur.

SI orem lingua; Spiritus meus orat; mēs
 autem mea sine fructu est. Quid ergo
 est? Orabo spiritu; Orabo, & mente:
 psallam spiritu; psallam & mente. Sanè dolē-
 dum est, quam graviter peccent ii, qui Di-
 C
 vinis

ACTIO

uinis addicti officijs, ita persolvunt ea negligenter; vt suo officio minime satisfaciāt. Et certe de eorum salute dubitandum est. Vt enim beneficiati fructus faciāt suos; officium ita persolvere debent; vt alternis vocibus Dei laudes sensim, placide, attente, & intelligenter cantent, ac pronūciens: ut ab alijs accipi possint, & percipi. Quapropter, vt huic pesti remedium applicemus, mandamus omnibus nostris Ecclesiasticis, per eā quā nobis sponponderunt obediētiam, vt modeste choro assistāt; silentio studeāt; & grauitate composito corporis gestu, & habitu, assideant: sicque Diuinis vacent, vt nihil faciant ore, gestu, & mente, quod a Dei cultu distrahat. Hæc, in omnibus Diuinis persoluendis curabunt obseruari; præcipue verò cum Septē Psalmi Pænitentiales, & Defunctorum nocturna recitabuntur: quæ, syncopando, voces deglutendo, & intercepta oratione, solēt recitari. Quare omnes Præcentores hujus nostræ ditionis, Rectores, choro Præfectos, Hebdomadarios (quantum in nobis est) per viscera misericordiæ Domini Nostri Iesu Christi in Domino hortamur, vt hæc, pro virili parte
omni

omni cura, & cogitatione emédare conentur, & corrigere; proteruos, & contumaces priuare; & si in cōtumacia perstiterint; incorrigibiles, ad nos deferre: qui in eos feruissime animaduertemus; vt sic, cultus Diuinus (quod summopere exoptamus) in dies augeatur.

IN VNCTIONIBVS, EADEM pulsetur campana:

VM Decreto vltimę Synodi statutiones. Datū sit; dum sacrum infirmorum oleum ab Ecclesia abstrahitur; vt infirmi perungantur; eandem campanam pro omnibus, cuiusque conditionis extiterint; pulsandam: idem ad vnguem obseruari præcipimus, sub viginti solidorū pena, a Rectore, vel Curato persoluendorum. Campanæ pulsator, vt diuersorum hominum statibus, & conditionibus satisfacere possit; consuetudinem Majoris Ecclesiæ retinebit.

ACTIO
PARAENESIS AD IV-
ratos hujus Civitatis, & ad tribu-
torum exactores: ne permit-
tant Clericos à suis ministris
frāquitijs exigēdis cōtra-
meliose tractari, vel
defraudari.

CLERICI beneficiati, & omnia
cris initiati sunt; ab omni-
ctigalibus, tributis, publicis, &
oneribus liberi jure esse debent. Quia
omnes in Christo fratres, & Juratores hujus
Civitatis, & Regni, aliorumque locorum
Præfectos, ministros, & Collectores vici-
galium, quæ ex pane, vino, carne, pannis
colliguntur; in Domino hortamur, & ob-
secramus; ne personas Ecclesiasticas suis
immunitatibus, juribus, libertatibus, &
ordinatione, & Canonicis Sactionibus ad-
stitutis, aliquo cupiditatis studio, seu con-
sideratione, priuari, perturbari, ac molesta-
ris à suis ministris permittāt. Immo potius
ipii

ipsi ceteris exemplo sint, ad pietatem, religionem, & reuerentiam, in Ecclesiæ obsequium: religiosos in primis, auctoritateque graues, primogenitores suos imitantes, & grauissimorum virorum, integerrimorumque auctoritate sequentes, qui sua auctoritate; opibus, & pietate, Ecclesiam auxerunt: & ab omni molestia, & vexatione vindicarunt

QUI CANERE NE-

scierit; ad distributiones non admittatur.

VONIAM cantus planus, ad ea munera obeunda, quæ in Ecclesijs exequi oportet; est perutilis & quàm necessarius; & ipsam in hac nostra Diœcesi ita comperimus neglectum; vt major Clericorum pars illius ignara sit, in magnam cultus Diuini diminutionem: propterea, mandamus, & præcipimus (de assensu Synodi) vt de cetero, nullus ad distributiones admittatur; quin prius Nos, vel nostri, de illo rigidum fecerimus examen: & ejus approbatio, in

ACTIO

scriptis firmiter munitis cōstet. Rector, vel alius quivis, qui sic non approbatum admiserit; decem libris punietur. Nisi aliàs talis sit admittendus, qui ob insignem eruditionem, frugi omnibus sit. Id autem, nostro iudicio reseruat.

*PAROCHI, PLEBEM
instituant, & Doctrinam Chri-
stianam voce materna
doceant.*

VEHEMENTER ^{gen} omnes Parochos hujus dioecesis ^{omn} in
visceribus habere scripta illa ^{omn} duo
Decreta Concilij Tridentini; alterum, Se-
sionis. 5. cap. 2. alterum, Sesionis. 24. cap.
4. de Reformatione. Quibus in locis præ-
ceptum reliquit; *Teneri omnes Parochos; per
se ipsos; nisi legitimè impediti fuerint; diebus sal-
tem Dominicis, & Festis solemnibus, plebes sibi
commissas, pro sua, & eorum capacitate, pasce-
re salutaribus verbis; docendo, quæ necessaria
sunt ad salutem; annunciandoque eis, cum bre-
uitate*

uitate, & facilitate, sermonibus, vitia, à quibus eos declinare; & virtutes, quas sectari oportet; ut pœnam æternam euadere, & cœlestem gloriam consequi valeant. Quapropter, omnibus, & singulis mandamus, ut præfatis diebus, plebem sibi commissam sedulo instruant: ne, in scia, & veluti cæcutiens, quæ via iteragendum sit, ignoret. Ut autem id commodius præstare possint; eos in Domino hortamur, ut potius virtuti, quàm quæstionibus inutilibus, & euitandis, studeant. Id commodè fiet; si vtrumq; Testamentum, Catechismum Romanum, Sacrum Concilium Tridentinum, Constitutiones Synodales, Theologicam Angelici Doctoris Summam, assidue peruoluant: ut ea, quæ in curriculum suorum studiorum didicerint; firmiter memoria teneant. Eos autem monitos iterum, atq; iterum volumus; ne ea quæ docendo, & prædicando ædificant; in compositis moribus sædent, atque destruant: sed eos, saluberrimis fidei doctrinis, & sanctissimis vitæ monitis studeant assidue complere.

Singulis etiam Dominicis diebus, à die Sancti Lucae Euangelistæ, vsq; ad Quadra-

ACTIO

gesimam, recitatis vesperis, prima rudimēta fidei, pueros, & puellas doceant, distinctè, & lingua vernacula: & eos ad religionem, pietatemque, erga Deum, & erga parentes obedientiam, moneant; ictu campanæ eos conuocantes. Vt autem major puerorum, & puellarum conuentus fiat; munuscula, & præmia apponantur, instructioribus eroganda: vt facilius eorum animi alliciantur. Parochi verò, qui in hoc spiritali, tamque necessario alimento suppeditando negligentes fuerint; trium librarū multa punientur.

NE CONCIO NOCTV *habeatur.*

CVM in Quadragesimali tempore Conciones sacræ ad populum haberi soleāt noctu, vel instante vespere; vnde sacrilega scandala accidunt, & multæ in Deum offensiones committuntur: ideo hortamur in Domino, ne in nostræ Dioecesis Ecclesijs, tam, regularium, quàm secularium, haberi permittantur. fed.
in

in aliud commodius tempus differatur.

MISSA MATVINA;
(vulgo del Alba) Et undecima,
nunquam pratermittatur.

CONTINGIT sæpè, parum timoratos homines, iter suũ aggressuros, diebus Dominicis, & Festiuis Rei sacræ nõ interesse; maximè, Muliones, & qui annonis adsportandis expositi sunt; Rhedarios, Nautas, Pastores ruri degentes, & hujusmodi. Quem abusum pellere cupientes à Nostro Episcopatu (ita volente Synodo) præcipimus, vt in omnibus Ecclesijs, in quibus Sacerdotum fuerit copia; primo diluculo Missa celebretur: ad quã audiendam sonitu campanæ, hi conuocentur. Qui autem ei non aderunt; grauitè à nobis punientur: celebranti autem, sex nummi, ex patina eleemosynaria, à Rectore eligenda, conferantur. Singulis quoque Dominicis diebus, & Festiuis, vltima Missa, in Altari Maiori, hora undecima, finita con-

C 5

ven-

ACTIO

ventualis, Anniuersarijsque absolutis celebratur. Hæ autem Missæ fiant per orbem.

NEMINI LICEAT

adire oratoria privata, causa celebrandi; nisi tres Sacerdotes relinquuntur, sacrum facturi.

vide Synod. Vniuers. h. anni 1697. Decret. 4. fol.

AVDIVIMVS, in aliquibus nostre diocesis Parochialibus, aliquos, neglecta matre, ad oratoria privata se conferre. Quod de cætero, nemini liceat; nisi saltem tres relinquuntur celebraturi. Qui huic Decreto inobediens erit; per duas hebdomadas continuas priuatus iudicetur. Et, si rumores concitaue- rit; verbaque contumeliosa effuderit; vel etiam turbas dederit, rixando, vociferando; moneatur Vicarius Generalis.

EVCHA

*EVCHARISTIA, SEU
viaticum, noctu, vel horis pomeri-
dianis, nisi urgente neces-
sitate, non abstrahatur
ab Ecclesia.*

SALVTARE Eucharistiæ Sacra-
mentum, quanta veneratione colen-
dum sit; ex eo est intuendum, quod
omnium Sacramentorum sit maximum,
vt potè quo humani generis Vindex Chri-
stus, diuitias suę bonitatis, & omnium bo-
norum affluentiam, in nos effuderit. Mo-
neant igitur Parochi suam plebem, ad hoc
ineffabile Sacramentum, accedendum esse
summa cum reuerentia, magnaque animi
deuotione, cum tremore, munda conscien-
tia, peccatis confessori detectis; dono abso-
lutionis consecuto; & non, cibo præsum-
to. Quare (cōsultante Synodo) omnibus,
quibus animarum cura demādata est, præ-
cipimus; vt cū viaticum ad ægrotos de-
laturi sint; curent vt jejuni existāt. Quod si
non extiterint; in aliud tempus prorogent:
Nisi

ACTIO

Nisi, de eorum periculo dubitetur; nē ve absque communionē decedant. Quapropter studeant Curati ab usum illum abolere, qui adeo nostris temporibus inualuit, cōmunicandi infirmos hora pomeridiana: nisi à Medicis, de necessitate urgente, per literas certiores fiant. Foranei verò Curati, quibus copia medicorum non est tam facilis; in his euentibus ægrotos visant; & id, quod cōgruentius videbitur; exequantur. Omnes verò hac in re tanti momenti, circumspectos volumus esse: illud eloquium Diui Augustini memoria versantes: *Placuit Spiritui Sancto, in honorem tanti Sacramenti, prius in os Christiani Corpus Dominicū intrare, quàm ceteros cibos.* Curatus, qui contra hoc Decretum deliquerit; vna libra, pro vnaquaque vice punietur. Caueant etiam Curati, ne sacram Synaxim deferant ad ægrotum, causa adorationis tantum, & osculi. Illam autem, octauo quoq; die feria quinta, renouari in futurum instituimus. Parochus, quoties renouare prætermiserit: binis solidis in singulas vices multabitur.

PRO

PRO MISERABILIBVS

personis sublevandis ostiatim

Eleemosyna petatur.

SVBLEVANDA est miserabilium personarum egestas; earum maxime, quæ stipem colligere erubescunt. Vnde, hac nostra Constitutione exortatos esse volumus omnes nostræ Dicecesis viros, vt liberali, & magnifica manu, cum illis se gerant. Quod vt facilius exequi valeant; mandamus omnibus Curatis; & omnes Operarios ciuitatis, & Iuratos foraneos hortamur, quantum in nobis est; vt singulis Sabbatis, vel Dominicis diebus, ostiatim eleemosynam petant: eamque piè, & studiose, vnâcum Rectore, vel eius Vicario, distribuunt.

ACTIO TERTIA.

VICARII

ACTIO
*VICARII TEMPORANEI, Doctoratus vel Licēciatura
gradu insigniti, omnibus be-
nificiatis loco precedant:*

*uno excepto anti-
quiore.*

VT Sāctarum doctrinarum studia,
propositis honorum prēmiiis ex-
citantur; præcipimus, & manda-
mus (ita approbante Synodo) vt omnes
Vicarij tēporanei, qui Doctoratus gradu,
in Theologia, vel in Vtroque Iure, vel Licē-
ciaturæ, fuerint decorati; omnibus alijs be-
nificiatis præcedant, in præsentia Rectoris
(vno excepto antiquiore) absente vero
Rectore, illius locum occupent.

*VICARII TEMPORANEI non beneficiati, ad distribu-
tiones admittantur, vt
substitui.*

Cum

CVM deceat clericos, maximè
 eos qui animarum curam regunt;
 victui necessaria habere; & *boui*
tritianti nefas sit, os alligare: mandamus
 (de assensu Synodi) Vt vicarij temporanei,
 ad eas distributiones admittantur, ad quas
 presbyteri non beneficiati recepti fuerint.

IN GENERALISSIMIS
funeribus, aqua portio tribuatur
fratribus, ac Clericis.

In corporibus defunctorum human-
 dis, ad quæ Ecclesia Cathedralis, & Pa-
 rochiales, & omnes Religionum fra-
 tres (vulgò funera Generalissima) conue-
 niunt; quæ portio singulis Parochialium
 Ecclesiarum clericis percipienda designa-
 tur; eadem singulis fratribus funeri assi-
 stentibus (ita decernente Synodo) tribua-
 tur.

*SI MALICIOSE ELV-
dant Parochos, in jure sepultura
parochiani: taxatores id
componant, justa de-
putando.*

SI contingat, parochianos, (vt dolose eludāt curatos;) ita exigua, ac parui ponderis funalia exhibere: aut, fucato artificio confecta, adferre: vel, perfricatā fronte, nulla adducere: eorum dolo cōquirere volentes, præcipimus (de con. an. Synodi) duos presbyteros bonæ existimationis eligi, qui, iureiurando adstricti, coram Rectore promittant; se, omni posthabito humano affectu, suo officio fideliter perfuncturos; qui, tunc taxent, quod justum eis videbitur persoluendum: habita ratione bonorum, & qualitatis personarum. In Parochijs verò, in quibus consuetum est, Parochos, præter funalia, quæ in die defunctionis adferuntur; alia emolumenta, (siue jure sepulturæ, siue alio nomine donentur) petere; ne posthac illud petatur, (ita approbante Synodo) decernimus.

Liber

LIBER CONFICIATUR,

in quo legata pia describan-

tur: Et ea quæ intra tempus

non admortizata fue-

rint; ad nos transf-

mittantur.

VT illi, qui Domino Nostro Regi, seu ejus Generali Procuratori, jus admortizandi non soluerint, quod ei debetur pro admortizatione piorum legatorum; redarguantur; & vt nostræ Ecclesiæ vtilitati consulatur; præcipimus omnibus Rectoribus, Procuratoribus, vel illis ad quos pertinet; vt librum conficiant; in quo diligenter scribant pia legata. Et, tempore à nobis præfinito, eorum adimplendorum elapso, singulorum nomina, qui negligentes fuerint, in admortizatione eorum; ad nos transmittant; seu ad nostrum Procuratorem piorum operum: vt de remedio opportuno prouideamus.

D

NVN-

ACTIO
NUNCIII CURIAE EC-
clesiastica, in Ecclesijs actus
judiciales non
exerceant.

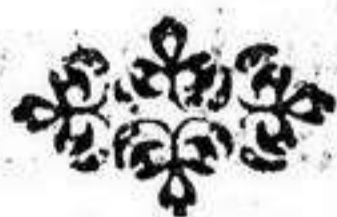
NUNCIII Curiae Ecclesiasticae, Sa-
cerdotes, beneficiatos, vel alios
quoscunque Sacris ordinibus ini-
tios, in Ecclesijs nō citent: nec, quam diu
in ea extiterint; in iudicium vocent: Nec
ibi eos capiant; nec ab ea, dum Sacre pera-
guntur functiones; extrahant: Cūm hæc,
scandala generent; indecora censeantur; &
immunitatis Ecclesiasticae sint indigna.

NEMO AD DISTRI-
butiones admittatur; qui non osten-
derit sui beneficii institutionem,
collocationem; possessionem
annuosque redditus.

Acquum

AEQVVM est, vt vnusquisq; in suo iure conseruetur: & pijs testatorum volūtatibus pia obsequia persoluātur. Cum itaque viderimus in nostra Visitatione, multas fundationes beneficiorum non extare; & querimonias beneficiatorū audierimus, dicentium, se plus iusto grauari in magno Missarum numero persoluen- do: & quotidianas in nostra Curia excitari lites de iure patronatus: quæ omnia, ex negligentia nob̄ asseruandi fundationes, & collationes dimanarunt: vt vnico Decreto tantis malis occurrere possimus; præcipimus, atque mādamus (ita volēte Synodo) vt nullus beneficiatus ad distributiones, neque ad beneficij emolumēta percipienda admittatur; nisi prius sui beneficij, seu Capellanię fundationem, presentationem, collationem, possessionem annuosque redditus, à maioribus acceptos, ostendat. Quæ omnia, in libro ad id compacto (quem cōstitui præcipimus) scribat Procurator, seu Archiuarius. Ita enim, temporum diurnitate non obsolescent.

ACTIO
OMNIA LEGATA
pia denunciuntur.

NON possumus nō admirari eorum ingratitude, qui cum parentibus in multa bonorum, & diuitiarum abundantia succedant; tantum abest vt eorum pia opera adimpleant; ut potius ea occultent; defraudent; & inile artibus, fictisque rationibus, ea non adimplere conētur. Ne igitur hominibus auaris, & ingratis detur tergiversandi locus; hac nostra Cōstitutione mandamus, sub pæna excōmunicationis, omnibus vtriusque sexus, cuiuscumque gradus, & conditionis existentibus personis, tam Cōmunitatum Rectoribus, quam Confraternitatū Administratoribus; vel quibuscūque hominibus, curā piorū operū exercentibus; quouis nomine nūcupentur; et quibuscūque priuatis vtriusque sexus, viris, ac mulieribus, qui hactenus quæcumque legata pia soliti sunt soluere,

soluere, vel adimplere, vel quascūque pecunias, in eleemosynas erogare; vel ad ea sciunt se, vel alios teneri; vel suspicantur, vel aliquo stimulo consciētiae punguntur; siue hæc faciant, ad collocandas puellas nuptui; siue, ad redimendos captiuos; siue ad pannos fuendos pro miserabilibus personis; ad triticum distribuendum viduis, orphanis, pauperibus, hospitalibus, & quibuscumque locis pijs; ad lodices, & pannos texendos, vel ad quascumque, vel qualescūque obventiones panis, vini, olei, carnis, vel alias; vt, infra triginta dies, à die publicationis computandos, compareant (ciuitatem habitantes, coram nostro Auditore piorum operum; in parte foranea, coram Rectore, seu eius Vicario) & ea omnia denuncient, declarent, & manifestent; prout declarari, denunciari, & manifestari desuper preceptum est. Declarent, etiam, sub eadem pena, bona mobilia, immobilia, in, & super quibus huiusmodi omnia supra recensita imposita sint; quibus personis, & quibus conditionibus sint danda, & diuidenda; & eorum nomina, genus, & familias, qui id præstare tenentur: vnde oriundi, & naturales.

ACTIO

Quæ omnia, Rectores foranei, ad nostrum Auditorem, elapsis triginta diebus mittent: vt de remedijs salutaribus prouideamus.

VT PIAE TESTATORUM voluntates adimpleantur, multa precipiuntur.

CONFICIANT Rectores; vel illi, quorum interest; librum, ab omnibus alijs distinctum, in quo, dies, mensis, & annus, in quibus defuncti moriuntur; scribantur: tum etiam, administratorum, & curatorum funeris nomina, vulgò (Marmassors) distinctè adnotentur: omnes etiam testamentorum clausulæ, pia opera continentes; & legata, tam quæ ad funus peragendum, quam quæ ad eleemosynas, Missas, vel ad quæuis pia opera pertinentia; quæ, perpetuo, vel ad tempus, in pauperes, monasteria, vel confraternitates, quacunque ratione, vel jure relinquuntur; distribuenda, vel facienda demandantur.

Quæ omnia, vt studiosius fiant; præcipimus

mus

mus (ita annuente Synodo) ne de cetero præsbyteri cadauer comitentur, nisi prius in forma authentica expensis defuncti cōfectę hujusmodi clausulę recipiantur: elapsisque tribus mensibus, nomina Defunctorum, Curatorumq; cū clausula, ad nostrum piorum operum Auditorem mittant; vnā cum die, mense, & anno defunctionis: ne multo tempore, piorum adimpletio distrahatur. Elapso vero anno, si illi, ad quos spectat; pias voluntates non adimpleuerint; eorum nomina, ad nostrum Auditorem piorum operum mittant. Quæ omnia, vt stabilita remaneant; renouamus, & in suo vigore relinquimus excommunicationem primæ Synodi diocesanae, quæ incipit: *Excommunicamus omnes hæredes, & piorum operū executores*: Et de verbo ad verbum obseruari mandamus. Vespillonibus autem, sub duarum librarum pæna mandamus, ne cadauera, domo extrahant; quin prius prædictam clausulam authenticam receperint; eamque statim Reçtori, seu Procuratori, tradāt. Vbi autem vespillo siue funerarius, non extiterit; id Sacristæ exequantur.

ACTIO
CLERICI, NE MVLLIE-
res comitentur.

CVM ad honestatem clericorum
faciat: & ad officij dignitatē; eos ab
omni famulatu alienos esse: præci-
pimus (de assensu Synodi) omnibus cleri-
cis beneficiatis, Sacris insignitis; ne de cete-
ro, siue noctu, siue die, mulieres, cujuscūq;
gradus, vel præeminentiæ existant; comi-
tentur. Qui hujus Statuti transgressor erit;
præter alias pænas, nobis reseruatas, vno
ducato pro vnaquaq; vice punietur. Hor-
tamur autem in Domino omnes seculares,
vt cōsiderēt, quāta dignitate decorētur Ec-
clesiastici viri, Sacris insigniti. Inde enim
fiet; eos non passuros, ab illis, in ipsorum
obsequium talia fieri, quæ prorsus à deco-
ro personę quam sustinent; sint aliena.

*M I S S A E T E S T A-
mentarie, Procuratoribus tantum-
modo, & non alijs, tribuantur.*

Vt

VT omnibus fraudibus obuiare pergamus; prohibemus omnibus laicis personis, ne Missas, testamento relictas, tribuant alijs, quam Procuratoribus Parochialium, seu regularium Ecclesiarum: quorum tantum chirographis, in redditione computorum fides habebitur: nec aliter pensi ratio à nostris admittetur. Presbyter autem, qui huiusmodi Missas, vel quæuis alia opera pia receperit; præter grauissimas pænas, quas de eo seuerissimè repetemus; quinque libris punietur. Mandamus etiam, sub pæna excõmunicationis maioris, omnibus Sacerdotibus, tam beneficiatis, quàm ad distributiones admissis; vt Missas votiuas (quomodocumque ad eos peruenerint) Procuratori, seu ei, ad quem pertinent; intra viginti quatuor horarum spatium denũcient; & elemosynam ipsam elargiantur: vt omnibus communicentur. Ne, dum vnus esurit; alius ebrius sit.

QVI DIVINIS CONSE-
crati sunt; à negocijs secularibus
abstineant.

Haud

ACTIO

HAUD decet eos, qui Deo militāt; negocijs sæcularibus se implicare. Quare, nulli ex nostro liceat Clero in posterū, corā Iudice sæculari, Procuratoris nomine, causas agere in iudicio: nisi causa sit Ecclesiastica: vel is, suorum conjutorum necessitate cōpellatur. Idque, sine expressa licentia nostra, non liceat. Rebelles verò, & inobedientes; quinque libris punientur.

ALIQVORVM TEMERITAS COERCETUR.

AD nostras peruenit aures; aliquos adeò indecenter, & tumultuariè rei sacrę operam dare; vt eorum temeritas coërcenda sit: illorum videlicet, qui, dū Sacerdoti celebranti assistunt; Subdiaconatus, vel Diaconatus officio fungētes; eo relicto in Altari, dum sacra concio habetur; aliò se conferunt: vt sacrū faciant, vel alia præstent. Quod, quia Nobis, & Synodo visum fuit sanè quā indecorū; ne fiat, sub pæna viginti solidorum prohibemus.

Ne-

TERTIA 30
NECESSITATE TAN-
tum urgente, licitum sit, confes-
siones in domibus privatis
audire: nunquam autem;
communicare.

VT sacrilega scandala euitetur, pro-
hibemus omnibus presbyteris, tã
regularibus, quã secularibus, ne
in privatis domibus cõfessiones virorum,
aut mulierum audiant; cujuscumque ordi-
nis, & cõditionis sint: nisi ægritudinis cau-
sa. Ita tamẽ caute, & religiose, vt cum mu-
lierum accipiunt confessiones; ostium aper-
tum sit, & patens: vt ab ijs, qui in locis vi-
cinis existunt, conspici possint. In Oratorijs
autem privatis, nemini fas sit, Sacramentum
Eucharistiæ administrare: nisi ita expedire
Parocho videatur.

NEMO MENSAM
luforiam domi habeat.

Om-

ACTIO

OMNIBVS, tam sacris initiatis, quam laicis, mandamus; ne domi-
mensam lusoriam habeant, ad
quam ludendi gratia frequentes conueni-
re solent (vulgo, taulageria) sub pæna ex-
cōmunicationis latæ sententiæ. In quam
etiam cadent (ita annuente Synodo) om-
nes clerici, cuiuscumque gradus, & condi-
tionis sint; qui alea ludent, hoc est, à gresca,
o, carteta. Clerici verò, qui pila, vel quouis
alio ludo, in plateis, vicis, locis publicis, vel
truijs ludent; libris quinque, pro vnaqua-
que vice, puniētur. Rectores verò, in quo-
rū Parochialibus presbyteri, Sacris initia-
ti, vel beneficiati, sic luserint (vt supra di-
ctum est) si Nos, vel nostrum Vicarium
Generalem non fecerint certiores; libram
vnā persoluent.

**NEMO AD ADMINI-
strationem Sacramentorum ad-
mittatur; nisi scriptam ad-
ferat licentiam.**

Quo-

QVONIAM non omnes presbyteri, in Sacramentorum administratione periti sunt; precipimus omnibus, & singulis, hujus nostri Episcopatus Parochis, ne admittant aliquem ad Baptismi, vel Matrimonij administrationem; nisi ostendat licentiam, Nostro, vel nostri Vicarij Generalis nomine, ad hunc effectum signatam. Cui, sic approbato, assistet Rector, vel ejus Vicarius: in quorum presentia, & non aliter, hec Sacramenta administrentur. Nulli vero, curam animarum gerenti, liceat in posterum dare licentiam audiendi Missam nuptialem, vel puerperij, extra sua Ecclesiam. Parochus inobedies, pro prima vice, duabus libris; pro secunda, alijs pœnis nobis reservatis punietur. Obstetrices vero, quæ puerum, ad aliam, quam ad Parochialem Ecclesiam, adferent; viginti solidos persolvent.

Quando

ACTIO

QVANDO CONFES-
fores, vel Predicadores, ad nostram
Dioecesim redeunt; a qua per in-
tegrum annum abfuerunt:
litteras dimissorias ostē-
dāt: Et iterum exa-
minentur.

CONTINGIT sepe, aliquos cō-
fessores, tum etiam Prædicadores, ex
nostra discedere Dioecesi; alibique
commorari: aliquando verò, huc & illuc
vagari. Quibus omnibus, tam seculari-
bus, quam Regularibus mandamus; vt, si
per vnus anni spatium hinc abfuerint; cū
huc commeauerint; se coram Nobis, vel
nostro Vicario Generali presentent: litteras
testimoniales, vel commendatitias adfe-
rant; & iterum examen subeant: cum eo-
rum iurisdicctio, in hoc casu (ita Nobis ordi-
nantibus) suspendatur.

Ad

AD DISTRIBUTIO-
nes admissi, in nostra visitatione;
ad aduentitia tantum ad-
mitti censeantur.

CVM magnus Sacerdotū nume-
 rus, qui sine beneficio promoti
 sunt, creuerit: nequē ex titulo pa-
 trimonij cōmode ali possint: coacti sumus
 in nostra Visitatione eos, ad distributiones
 admittere quotidianas. Nolumus autem
 aliquod præjudicium beneficiatis inferri.
 Quapropter, vt nostra mens omnibus cō-
 perta fit; declaramus, non fuisse, neque esse
 nostræ mentis, vt huiuscemodi admissi, ad
 alia emolumēta recipiantur; quàm ad ob-
 uentiones, & emolumenta aduentitia. Ad
 illa autem, quæ admortizata sunt; illos nō
 admittimus. Illi verò, qui ante nostram Vi-
 sitationem admissi sunt; in illo modo, ad
 quem admissi erant conseruētur. Qui autē
 omnium suffragijs admittentur (cum be-
 neplacito nostro) stent consuetudini eius
 Ecclesię, ad quā recipiūtur. Nullus autē ad-
 mittatur, sine licentia nostra in scriptis.

Aggra-

ACTIO
AGGRAVANTVR IN

eos p̄na, qui ante celebrationem

Matrimonij, osculis, et ta-

ctibus impudicis se

attrectauerint.

CVM excōmunicatione majori feriatur Decreto quinto primæ Synodi Maioricentis omnes Sponsi, & Sponsæ, qui postquam decontrahendo Matrimonio fidem dederunt; ante legitimam Matrimonij celebrationē, per verba de præsentī, osculis, aut tactibus impudicis se mutuo attrectauerint (cui etiam excōmunicationi subjacent, adjuuantes, suadentes, directē, siue indirectē consentientes; siue qui Sponsum, vel Sponsam ad hoc impulerint; vel hortati fuerint; vt ibi videre est) cumque vecors hominum genus, nequaquam ab his malis deflectat; mandamus omnibus hujus Diocesis personis in virtute Sanctæ Obedientiæ, vt ab his se abstineant, & auertant. Quod si, suæ salutis inmemores, in hoc tantum scelus incidērint;

rint; præter excōmunicationem, qua inno-
dabuntur; duorum ducatorum multam
perfoluent.

MONITIONES TRI-

na Sacri Concilij Tridentini, ce-

lebrando Matrimonio

preponantur.

SA C R I Concilij Tridentini Decreto
cautum est, vt Matrimonium con-
tracturi, ter à proprio Parocho, tri-
bus continuis diebus festiuis, in Ecclesia, in-
ter Missarum solemnias publicè denunciē-
tur. Quibus denunciationibus factis, si nul-
lum legitimum opponatur impedimentū;
ad celebrationem Matrimonij in facie Ec-
clesiæ procedatur. Don Alphonsus Lasso
Cedeño bonæ memoriæ, Noster prædecef-
sor singulari pietate, & prudētia, hoc singu-
lere Decretum omnium applausu recepit:
ejus tamē obseruatio, nescio quibus de cau-
sis, e Curia nostra sublata est. Nos igitur,
qui Ecclesiæ Sanctæ Romanę filij sumus;

E

cui

ACTIO

cui parere in omnibus animo prompto adsumus; Concilij Tridentini decretum, de reformatione Matrimonij, de verbo, ad verbum recipimus, amplectimur, veneramur, & reuerentia magnaque animi submissione suspicimus. Præcipimus itaque, & mandamus, omnibus hujus nostre diocesis Parochis, & Vniuersis, & singulis viris, & vtriusque sexus personis, cuiuscumque gradus, ac conditionis existant; sub pæna, quæ de jure fuerit; vt non aliter contrahendis Matrimonijs assistant; vel cõtrahant; quàm, seruata inuiolabiliter forma præscripta à Sacro Concilio Tridentino; tribusque acclamationibus factis, tam in parochia viri, quàm mulieris; nisi aliter, à nobis prouideatur. Parochi verò qui aliter quàm dispositum est in Sacro Sancto Concilio; cõtrahentes conjunxerint; præter excommunicationem latæ sententiæ, quam in eos eo ipso ferimus; quinquaginta libris plectentur.

Casus

CASVS ILLVSTRISSI-
mo D. Fratri Symoni Bauça
Episcopo Maioricensi
referuati.

Raptus Virginum.

*Staterarum, mensuarum, monetarum adulte-
ratio, & corruptio.*

*Homicidium volūtarium, aut per proditionem
factum, aut fauore, & consilio commissum.*

Violatio immunitatis Ecclesiasticæ.

Instrumentorum falsificatio.

Decimarum defraudatio.

Aborsus procuratio.

*Congressus cum monali, vel cum infideli, vel
cum filia spirituali.*

*Incestus cum sanguinea in primo vel secundo
gradu.*

Pecatum bestialitatis, vel sodomie.

Percussio parentum.

Incendiarij dolosi.

Blasphemia in Deum, vel Sanctos.

*Notarij, siue alij, parti contrarie ante tempus
scripturas ostendentes.*

ACTIO

Dantes, vel procurantes testimonia falsa, vel negantes veritatem in Iudicio legitimo.

Sortilegi, vel incantatores.

Notarij, qui pia legata occultauerint, vel non denunciauerint.

Promotio ad Sacros Ordines, per falsos testes, aut falsum patrimonium.

LITERAE

LITERAE
PROCESSVS S. D. N.
PAVLI PAPAE V. LECTAE
Die Coenæ Domini, Anno.
MDC.VIII.

Palmae Balearium. Typis Gabrielis Guasp.
Anno M. D. C. XI.

BVLLA
IN NOMINE SANTIS-
simæ, & indiuiduę Trinitatis,
Patris, & Filij, & Spiritus
Sancti. Amen.

NOVERINT Vniuersi hoc presens
publicũ transumptũ inspecturi, quod
nos Petrus Paulus Crescentius Pri-
uilegiarius Apostolicus, utriusque Signaturę
S. D. N. Papę Referendarius, ac Curię causa-
rũ Cam. Apost. generalis Auditor, Romanęq;
Curię Iudex ordinarius, sententiarumque; &
censurarum in eadem Rom. Curia latorum, ac
quarumcumque; Literarum Apostolicarum
vniuersalis executor ab eodem S. D. N. Papę
deputatus vidimus, & diligenter inspeximus
Literas Apost. S. D. N. PAVLI Diuina,
prouidentia Papę V. hodie, qua fuit dies ferie
quintę, & Cęnę Domini, solemniter more solito
lectas, & publicatas, eiusque Bulla plumbea
cum cordula rubei, croceique colorum more
Romane Curię pendente, bullatas, & omni
suspitione carentes, sub sequentis tenoris.

PAVLVS

IN CAENA DOMI. 36
PAVLVS EPISCOPVS
seruus seruorum DEI. Ad
futurā rei memoriam.

Excommunicātur, & anathematizantur.

DASTORALIS Romani Pō-
tificis vigilantia, & sollicitudo,
cū in omni Christiane Reipu-
blicæ pace, & trāquillitate pro-
curanda, pro sui muneris officio assidue
versatur, tum potissimum in Catholica fi-
dei sine qua impossibile est placere Deo,
vnitate, atquæ integritate retinenda, & cō-
seruanda, inaximè elucet. Nimirum, vt fi-
deles Christi non sint paruuli fluctuantes,
neque circumferantur omni vento doctri-
næ in nequitia hominum, ad circumuentio-
nem erroris: sed omnes occurrant in vni-
tatem fidei, & agnitionis filij Dei in virum
perfectum, neque se in hujus vitæ societa-
te, & communionē lædāt, aut inter se alter
alteri offensionem præbeat: sed potius in
vinculo charitatis coniuncti, tanquā vnus
corporis mēbra sub Christo capite, eiusque

BULLA

in terris Vicario Romano Pontifice Beatissimi Petri successore, à quo totius Ecclesie vnitas dimanat, augeantur in ædificatione: atque ita, Diuina gratia adiutrice, sic præsentis vitæ quiete gaudeant, vt futura quoque Beatitudine perfruantur. Ob quas sanè causas Ro. Pontifices prædecessores nostri, hodierna die, quæ anniuersaria Dominica Coenæ cõmemoratione solemnis est, spiritualem Ecclesiasticę disciplinæ gladium, & salutaria iustitię arma per ministerium summi Apostolatus, ad Dei gloriam, & animarum salutem solemniter exercere confueuerunt. Nos igitur, quibus nihil optabilius est, quam fidei inuiolatam integritatem, publicam pacem, & iustitiam Deo auctore tueri; vetustum, & solemnem huc morem sequentes.

Heretici cuiuscumque sectæ, eorumdem fautores, libros legentes, tenentes, aut imprimentes, & schismatici.

I. ¶ Excõmunicamus, & anathematizamus, ex parte Dei omnipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Auctoritate quoque Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac Nobis, quocũque Hussitas, Vuiclephitas, Luther-

Lutheranos, Zuinglianos, Calvinistas, Hugonottos, Anabaptistas, Trinitarios, & à Christiana fide Apostatas: ac omnes, & singulos alios Hæreticos (quocumque nomine censeantur, & cujuscumque sectæ existant) ac eorum credentes, receptatores fautores, & generaliter, quoslibet illorum defensores, ac eorundem libros, Hæresim continentes, vel de religione tractâtes, sine auctoritate Nostra, & Sedis Apostolicæ, scienter legentes, aut retinentes, imprimētes, seu quomodolibet defendētes, ex qua-uis causa, publicè, vel occulte, quouis ingenio, vel colore; necnon Schismaticos, & eos qui se à Nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis obedientia pertinaciter subtrahunt; vel recedunt.

Appellantes à Pont. ad futurum Concilium eorumque fautores.

2. ¶ Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos, cuiuscumque status, gradus seu conditionis fuerint: Vniuersitates vero, Collegia, & Capitula quocumque nomine nuncupentur, interdici-mus; ab ordinationibus, seu mandatis, Nostris, ac Romanorum Pontificum pro tempore

pore existentium ad vniuersale futurum Concilium appellantes, nec non eos, quorum auxilio, vel fauore appellatum fuerit.

Piratae atque eorum receptatores, & fautores.

3. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes Piratas, Cursarios, ac Latrunculos maritimos, discurrentes mare nostrum, praecipue à Monte Argentario, vsque ad Tetracinam, ac omnes eorum fautores, receptatores, & defensores.

Naufragorum Christianorum cuiuscunque generis bona etiam in littoribus inuenta surripientes.

4. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos, qui Christianorum quorumcumque nauibus tempestate, seu in transuersum (vt dici solet) iactatis, vel quoquomodo naufragiū passis, siue in ipsis nauibus, siue ex eisdem eiecta in mari, vel in littore inuenta, cuiuscunque generis bona, tam in nostris Tyrrheni, & Adriatici, quàm in cæteris cuiusque maris Regionibus littoribus surripuerint, ita vt nec ob quodcumque priuilegium, consuetudinem, aut longissimi etiam immemorabilis temporis possessionem, seu aliū quẽcumque

cumque prætextum excusari possint.

*Imponentes nova pedagia, & gabellas,
vel eas augentes.*

5. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, qui in Terris suis nova Pedagia, seu Gabellas, præterquam in casibus sibi à iure, seu ex speciali Sedis Apostolicæ licentia permisis, imponunt, vel augent, seu imponi, vel augeri prohibita exigunt.

Falsific. lit. Ap. aut suppl. à quocumque auct.

bente signatas, falso fabric. Literas Ap.

6. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes falsarios literarum Apostolicarum, etiam in forma Brevis, ac Supplicationum, gratiam, vel iustitiam concernentium, per Romanum Pontificem, vel S. R. E. Vicecancellarium, seu gerentes vices eorum; aut de mandato ejusdem Rō. Pontificis signatarum, nec non falso fabricant literas Apostolicas, etiam in forma Brevis, & etiam falso signantes Supplicationes hujusmodi sub nomine Romani Pontificis, seu Vicecancellarij, aut gerentiū vices prædictorum.

Deferen

BVLLA

*Deferentes arma, & alia vsui bellico idonea
ad Turcas, vel alios Christiani nominis
inimicos: & ad Reip. Christianæ
statum pertinentia, iisdem in
damnum Christianorum
nunciantes.*

7. ¶ Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Saracenos, Turcas, & alios Christiani nominis hostes, & inimicos, vel Hæreticos, per nostras, siue huius Sanctæ Sedis sententias expresse vel nominatim declaratos, deferunt, seu transmittunt equos, arma, ferrum, filum ferri, stannum, chalybem, omniaque alia metallorum genera, atque bellica instrumenta, lignamina, canapem, funes, tam ex ipso canape, quàm alia quacumque materia, & ipsam materiã, aliaque huiusmodi, quibus Christianos, & Catholicos impugnât, necnon illos, qui per se, vel alios de rebus, statum Christianæ Reipub. concernentibus, in Christianorum perniciem, & damnum, ipsos Turcas, & Christianæ Religionis inimicos, necnon hæreticos, in damnum Catholicæ Religionis, certiores faciunt, illisq; ad id auxilium, consilium, vel fauorem quomo-

quomodolibet præstant. Non obstantibus quibuscumque privilegijs, quibusvis personis, Principibus, Rebuspublicis, per Nos, & Sedem prædictâ hactenus concessis, de huiusmodi prohibitione expressam mentionem non facientibus.

Impedientes eos, qui victualia, & alia necessaria Romam conuehant.

8. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes impedientes, seu inuadentes eos, qui victualia, seu alia, ad usum Rō. Curiaē necessaria adducunt: ac etiam eos, qui, ne ad Rom. Curiam adducantur, vel afferantur, prohibent, impediunt, seu perturbant, seu hæc facientes defendunt, per se, vel alios, cuiuscumque fuerint ordinis, præminentiaē conditionis, & status, etiam si Pōtificiali, seu Regali, aut alia quavis Ecclesiastica, vel mundana præfulgeant dignitate.

Ad Sedem Ap. venien. vel ab ea receden.

sua, aut aliorum opera ledentes,

& sine iurisdictione vexan.

in Curia commoran.

9. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apostolicam

BVLLA

ſolicam venientes, & recedentes ab eadē, ſua, vel aliorum opera interficiūt, mutilant, ſpoliant, capiunt, detinent, nec non illos omnes, qui iurisdictionem ordinariam, vel delegatam, à nobis, vel Noſtris Iudicibus non habentes, illam ſibi temerè vendicantes, ſimilia, contra morantes in eadem Curia, audent perpetrare.

Romipetas, ac peregr. etiam in Vrbe morantes, vel abeuntes ledentes.

10. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, detinentes, capientes, ſeu deprendates Romipetas, ſeu Peregrinos ad Urbem cauſa deuotionis, ſeu peregrinationis accedentes, & in ea morantes, vel ab ipſa recedentes, & his dantes auxilium, conſilium, vel fauorem.

Offendentes S. R. E. Card. & alios Prælatos.

11. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, percutientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hoſtiliter infequentes. S. R. E. Cardinales, Patriarchas, Archiepiſcopos, Episcopos, Sedique Apoſtolice Legatos, vel Nuncios, aut eos à ſuis Dioce-

Dioecesibus, Territorijs, Terris, seu Dominijs eijcientes: Necnon ea mandantes, vel rata habentes, seu praestantes in eis auxiliũ, consilium, vel fauorem.

Ad Rom. Cur. pro negotijs suis recurrentes per se, vel per alios lœden.

12. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel per alios, personas Ecclesiasticas quascumque, vel seculares ad Romanam Curiam super eorum causis, & negotijs recurrentes, ac illa in eadem Curia prosequentes, aut procurantes, negotiorumque gestores, advocatos, procuratores, & agentes, seu etiam Auditores, vel Iudices super dictis causis, vel negotijs deputatos, occasione causarũ, vel negotiorum hujusmodi, occidunt, seu quoquomodo percutiunt, bonis spoliant, seu qui per se, vel per alios directe, vel indirecte, delicta hujusmodi committere, exequi, vel procurare, aut in eisdem auxiliũ, consilium, vel fauorem praestare non verentur, cuiuscumque praeminentiæ, & dignitatis fuerint.

Appellãtes à gravamine, vel futura executione Literarum Apostolicarum ad laicã potestatem.

13. ¶ Item

13. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, tam Ecclesiasticos, quã seculares cuiuscumque dignitatis, qui prætexentes friuolam quãdam appellationẽ à grauamine, vel futura executione Liter. Apost. etiam in forma Breuis, tam gratiam, quam iustitiam concernentium: Necnon Citationum, Inhibitionũ, Sequestrorum, Monitoriorũ, Processuum, Executorialiũ, & aliorum Decretorum, à Nobis, & à Sede prædicta, seu Legatis, Nuncijs, Præsidentibus, Palatij nostri, & Cam. Apost. Auditoribus, Commissarijs, alijsque Iudicibus, et delegatis Apostolicis emanatorum, & quæ pro tẽpore emanauerint; aut aliàs ad Curias seculares, & laicam potestatem recurrunt, & ab ea, instante etiam Fiscus Procuratore, vel Aduocato, appellationes huiusmodi admitti; ac literas, citationes, inhibitiones, sequestra, monitoria, & alia prædicta, capi, & retineri faciunt, qui vè illa simpliciter, vel sine eorum beneplacito, & cõsensu, vel examine, executioni demandari, aut ne Tabelliones, & Notarij, super huiusmodi literarũ, & processuum executione, instrumẽta, vel acta cõficere, aut confecta, parti,

parti cuius interest, tradere debeant, impediant, vel prohibent, ac etiam partes, seu eorum agentes, consanguineos, affines, familiares, notarios, executores, & subexecutores, literarum, citationum, monitoriorum, & aliorum praedictorum capiunt, percutiunt, vulnerant, carcerant, detinent, ex Ciuitatibus, Locis, & Regnis ejiciunt, bonis spoliant, perretrefaciunt, concutiunt, & cominantur per se, vel alium, seu alios, publice, vel occulte, qui ve alias quibuscumque personis, in genere, vel in specie, ne pro quibusvis eorum negocijs profeguendis, seu gratijs, vel literis impetrandis ad Rom. Cur. accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas, vel literas a dicta Sede impetrent, seu impetratis vtantur, directe vel indirecte prohibere, statuere, seu mandare, vel eas apud se, aut Notarios, seu Tabelliones, vel alias quomodolibet retinere praesumunt.

Executionem Literarum Apost. aut aliarum expeditionem impediennes, & prohibentes ad gratias impetran. acceden.

14. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos, qui per se, vel

F

vel

BULLA

vel alios, auctoritate propria, ac de facto, quarūcūque exemptionū, vel aliarū gratiarū & literarū Apostolicarū prætectu, beneficia les, et decimarū, ac alias causas spirituales, et spiritualibus annexas, ab Auditoribus, & Commissarijs nostris, alijsque Iudicibus Ecclesiasticis auocant, illarumue cursum, & audientiam, ac personas, Capitula, Cōuentus, Collegia, causas ipsas profequi volentes impediunt, ac se, de illarum cognitione, tanquam Iudices interponunt; Quiue partes actrices, quæ illas committi fecerunt, & faciunt, ad reuocandum, & reuocari faciendum, citationes, vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad faciendum, vel consentiendum, eos, contra quos tales inhibitiones emanarunt, à censuris, & poenis in illis contentis absolui, per Statutum, vel alias, compellunt, vel executionem literarum Apostolicarum, seu executorialiū, Processuum, ac Décretorū prædictorum, quomodolibet impediunt, vel suum ad id fauorem, consilium, aut assensum præstāt, etiam prætectu violentiæ prohibendæ, vel aliarum prætensionum, seu etiam donec ipsi ad Nos informandos, vt dicunt, supplicau-

plicauerint, aut supplicari fecerint, nisi supplicationes huiusmodi coram Nobis, & Sede Apostolica legitime prosequantur, etiam si talia cōmitente fuerint Præsidentes Cancellariarum, Consiliorum, Parliamentorum, Cancellarij, Vicecancellarij, Consilarij, Ordinarij, vel extràordinarij quorumcumque Principum secularium, etiam si Imperiali, Regali, Ducali, vel alia quacūque præfulgeant dignitate, aut Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, Commendatarij, seu Vicarij fuerint.

Judices Seculares, qui Ecclesiast. personas trahunt ad sua Tribunalia, quique Ecclesiast. libertatem tollunt, aut in aliquo perturbant.

15. ¶ Quiue ex eorum prætenso officio, vel ad instantiam partis, aut aliorum quorumcumque personas Ecclesiasticas, Capitula, Cōuentus, Collegia Ecclesiarum quorumcumque coram se ad suum tribunal, Audientiam, Cancellariam, Concilium, vel Parlamentum, præter Juris Canonici dispositionem, trahunt; vel trahi faciunt, vel procurant, directe, vel indirecte, quouis quæsito colore: necnō, qui Statuta, ordina-

BULLA

tiones, Constitutiones, Pragmaticas, seu
 quæuis alia Decreta in genere, vel in specie,
 ex quauis causa, & quouis quæsito colore,
 ac etiam prætextu cuiusuis consuetudinis,
 aut priuilegij, vel aliàs quomodolibet fe-
 cerint, ordinauerint, & publicauerint, vel
 factis, & ordinatis vfi fuerint, vnde libertas
 Ecclesiastica tollitur, seu in aliquo læditur,
 vel deprimitur, aut aliàs quouis modo re-
 stringitur, seu Nostris, & dicte Sedis, ac qua-
 rumcumque Ecclesiarum iuribus quomo-
 dolibet, directe, vel indirecte, tacite, vel ex-
 presse præiudicatur.

*Imped. Præl. ne sua iurisd. utantur, quique
 illorum, & deleg. iudicia eludentes, ad
 Cur. secul. recur. aut contra illos
 decernunt, præstantesque
 auxilium.*

16. ¶ Necnon qui Archiepiscopos, aliosq;
 superiores, & inferiores Prælatos, & omnes
 alios quoscumque Iudices Ecclesiasticos
 Ordinarios, quomodolibet hac de causa
 directe, vel indirecte, carcerando, vel mo-
 lestando, eorum agentes, procuratores, fa-
 miliares, necnon consanguineos, & affines
 impediunt, quo minus sua iurisdictione
 Eccle-

Ecclesiastica contra quoscumque vtantur, secundum quod Canones, & sacra Constitutiones Ecclesiasticæ, & Decreta Conciliorum generalium, & præsertim Tridentini, statuunt; ac etiam eos, qui post ipsorum Ordinariorum, vel etiam ab eis delegatorum quorūcumque Sentētijs, & Decreta, aut alijs, fori Ecclesiastici iudicium eludentes, ad Cancellarias, & alias Curias seculares recurrunt, & ab illis prohibitiones & mandata, etiam poenalia, Ordinarijs, aut delegatis prædictis decerni, & contra illos exequi procurant, eos quoque qui hæc decernunt, & exequuntur, seu dant auxilium, consilium, patrocinium, & fauorem in eisdem.

*Vsurpantes Sedis Apost. & quarumcumque
Eccles. iurisdictiones; vel etiam
fructus sequestrantes.*

17. ¶ Quiue iurisdictiones, seu fructus, redditus, & prouentus, ad Nos, & Sedem Apostolicam, & quascumque Ecclesiasticas personas, ratione Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum pertinentes vsurpant, vel etiam quauis occasione, vel causa, sine Ro-

BVLLA

mani Pontificis, vel aliorum ad id legitimam facultatem habentium expressa licentia sequestrant.

*Imponentes decimas, & alia onera personis
Ecclesiast. Ecclesijs, Monasterijs,
aut eorum fructibus.*

18. ¶ Quiue collectas, decimas, talleas, prestantias, & alia onera, clericis, Prælatiſ, & alijs personis Ecclesiast. ac eorum, & Ecclesiarum Monast. & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum bonis, illorumque fructibus, redditibus, & prouentibus huiusmodi, absque simili Rom. Pont. speciali, & expressa licentia, imponunt, & diuersis etiam exquisitis modis exigunt, aut sic imposita, etiam à sponte dantibus, & concedentibus, recipiunt. Necnon, qui per se, vel alios directe, vel indirecte prædicta facere, exequi, vel procurare, aut in eisdem auxilium, cõsiliu, vel fauorem prestare non verentur, cuiuscumque sint præminentia, dignitatis, ordinis, conditionis, aut status, etiam si Imperiali, aut Regali præfulgeant dignitate, seu Principes, Duces, Comites, Barones, & alij Potentatus quicunque, etiam Regnis, Prouincijs, Ciuitatibus, & Terris quoquo-
modo

modo Præsidentes, Consiliarij, & Senatores, aut quavis etiam Pontificali dignitate insigniti. Innouantes decreta super his per sacros Canones, tàm in Lateranensi nouissime celebrato, quàm alijs Concilijs generalibus edita, & cum censuris, & poenis in eis contentis.

Iudices seculares, qui se interponūt in causis capitalibus, seu criminalibus contra Ecclesiast. personas.

19. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & quoscumque Magistratus, & Iudices, Notarios, Scribas, Executores, Subexecutores quomodolibet se interponentes in causis capitalibus, seu criminalibus contra personas Ecclesiasticas, illas processando, banniendo, capiendo, seu Sententias contra illas proferendo, vel exequēdo, sine speciali, specifica, & expressa huius Sanctæ Sedis Apostolicæ licentia. Quique eiusmodi licētiam, ad personas, & casus non expressos extendunt: vel aliàs illa perperam abutuntur: etiam si talia cōmittentes fuerint Consiliarij, Senatores, Præsidentes, Cancellarij, Vicecancellarij, aut quouis alio nomine nuncupati.

BULLA

Occupantes bona, aut terras Ecclesie Romanæ.

& illius iurisdictionem vsurpantes.

20. ¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, seu alios directe, vel indirecte sub quocumque titulo, vel colore inuadere, destruere, occupare, & detinere præsumserint, in totum, vel in partem, Almam Urbem, Regnum Siciliae, Insulas Sardiniae, & Corsicæ, Terras citra Pharum, Patrimonium Beati Petri in Tuscia, Ducatum Spoletanum. Comitatum Venetinum, Sabineum, Marchiæ Anconitanæ, Massæ Trebariæ, Romandiolæ, Campaniæ, & maritimas Prouincias, illarumque Terras, & loca, ac Terras specialis commissionis Anulforum, Ciuitatesque nostras Bononiam, Cælanam, Ariminum, Beneuentum, Perusium, Auinionem, Ciuitatem Castellum, Tudertum, Ferrariam, Comaclum, & alias Ciuitates, Terras, & loca, vel iura ad ipsam Romanam Ecclesiam pertinentia, dictæque Rom. Eccl. mediate, vel immediate subiecta, necnon supremam iurisdictionem in illis, Nobis, & eidem Romanæ Ecclesie competentem, de facto vsurpare, perturbare, retinere, & vexare varijs modis præsu-

præsumunt, necnon adhærentes, fautores,
& defensores eorum, seu illis auxilium, cō-
siliū, vel fauorē quomodolibet præstātes.

Absolutio soli Pontifici reservatur.

Volentes, præsentēs nostros Processus, ac
omnia, & quæcumque his Literis cōtenta,
quousque alij hujusmodi Processus, a No-
bis aut Romano Pontifice pro tempore
existente fiant, aut publicentur, durare,
suosque effectus omnino sortiri.

Absolvere præsumentes excommunicantur.

Cæterum, à prædictis Sententijs nullus
per alium, quam per Romanum Pontifi-
cem, nisi in mortis articulo constitutus,
nec etiam tūc, nisi de stando Ecclesię mā-
datis, & satisfaciendo cautione præstita, ab-
soluti possit, etiam prætextu quarumvis fa-
cultatum, & Indultorum quibuscumque
personis Ecclesiasticis, secularibus, & quo-
rumvis Ordinum, etiam Mendicantium,
ac Militiarum regularibus, etiam Episco-
pali, vel alia maiori Dignitate præditis, ip-
sisque Ordinibus, & eorum Monasterijs,
Conuentibus, & Domibus, ac Capitulis,
Collegijs, Confraternitatibus, Congrega-
tionibus, Hospitalibus; et locis pijs, necnon

BVLLA

laicis, etiam Imperiali, Regali, & alia mundana Excellentia fulgentibus, per Nos, & dictam Sedem, ac cuiusvis Concilij Decreta, verbo, literis, aut alia quacumque scriptura, in genere, & in specie concessorum, & innouatorum, ac concedendorum, & innouandorum.

Quod si forte aliqui cōtra tenorem presentium, talibus excommunicatione, & anathemate laqueatis, vel eorum alicui, absolutionis beneficium impendere de facto præsumerint; eos excommunicationis Sententia innodamus: grauius contra eos, spiritualiter, & temporaliter, prout expedire nouerimus, processuri.

Pape absolutio non comprehendit eos, qui à præmissis non destiterint.

Declarantes, ac protestantes quamcumque absolutionem, etiam solemniter per Nos faciendam, prædictos excommunicatos sub præsentibus cōprehensos, nisi prius à præmissis, cum vero proposito vltius similia non committendi, destiterint. Ac quoad eos, qui contra Ecclesiasticam libertatem, vt præmittitur, Statuta fecerint: nisi prius Statuta, ordinationes cōstitutiones

nes, pragmaticas, & decreta huiusmodi publice reuocauerint, & ex Archiujs, seu Capitularibus locis, aut libris, in quibus annotata reperiuntur, deleri & cassari, ac Nos de reuocatione huiusmodi certiores fecerint; eos non comprehendere, nec eis aliter suffragari. Quin etiam per huiusmodi absolutionem, aut quoscumque alios actus contrarios, tacitos, vel expressos, ac etiam per patientiam, & tolerantiam nostram, vel Successorum nostrorum, quantocumque tempore continuatam, in praemissis omnibus & singulis, ac quibuscumque iuribus Sedis Apostolicæ, ac S. R. E. vndecumque, & quandocumque quaesitis, vel quaerendis, nullatenus praedudicari posse, aut debere.

Non obstantibus priuilegijs, indulgentijs, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, supradictis, vel eorum alicui, seu aliquibus alijs cuiuscumque ordinis, status, vel conditionis, dignitatis, & praeminentiae fuerint, etiamsi vt praemittitur Pontificali, Imperiali, Regali, seu quauis Ecclesiastica, & mundana praefulgeant dignitate; vel eorum Regnis, Prouincijs, Ciuitatibus

BVLLA

uitatibus, seu locis à prædicta Sede, ex quauis causa, etiam per viam contractus, aut remunerationis, & sub quauis alia forma, & tenore, accum quibusuis clausulis, etiam derogatoriarum derogatorijs concessis, etiam continentibus vt excommunicari, anathematizari, vel interdici non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus proprijs, cognominibus, & dignitatibus eorum; mentionē, nec non consuetudinibus etiam immemorabilibus, ac præscriptionibus quantumcūque longissimis, & alijs quibuslibet obseruantijs, scriptis, vel non scriptis, per quæ cōtra hos nostros Processus, ac Sententias quo minus includantur in eis, se iuuare valeant, vel tueri.

Quæ omnia quo ad hoc, et eorū omniū tenores, ac si ad verbū, nihilo penitus omisso, infererentur, præsentibus pro expressis habentes, penitus tollimus, & omninò reuocamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Vt verò præsentibus nostri Processus ad
publicam

publicam omnium notitiã facilius deducantur, chartas, seu membranas, Processus ipsos continentes, valuis Ecclesiæ S. Io. Lateran. & Balicæ Principis Apost. de Vrbe appēdi faciemus, vt ij, quos Processus huiusmodi concernunt, quod ad ipsos non peruenerint, aut quod ipsos ignorauerint, nullam possint excusationem prætere, aut ignorantiam allegare: cum non sit verisimile, id remanere incognitum, quod tam patēter omnibus publicatur. Insuper, vt processus ipsi, & Præsentis Literæ, ac omnia & singula in eis contenta, eò fiant notiora, quod in plerisque Ciuitatibus, & locis fuerint publicata; vniuersis, & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinarijs, & Prælatibus vbilibet constitutis, per hæc scripta committimus, & in virtute Sanctæ Obedientiæ districtè præcipiendo mādamus, vt per se, vel alium, seu alios, præsentis literas, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam, semel in anno, aut si expedire viderint, etiam pluriès, in Ecclesijs suis, dum in eis maior populi multitudo ad Diuina conuenerit, solemniter publicent, & ad

Christi

BVLLA

Christi fidelium mentes reducat, nuncient,
& declarant.

*Quicumque audiunt confessiones; apud se has
Literas habeant.*

Cæterū, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, alijque locorum Ordinarij & Ecclesiarum Prælati, necnō Rectores, ceterique curam animarum exercētes, ac præbyteri seculares, & quorumuis Ordinum regulares, ad audiendas peccatorum confessiones, quavis auctoritate deputati, transmissum præsentium Literarum penes se habeant, easque diligenter legere, & percipere studeant. Volentes, earumdem præsentium transmissis, etiam impressis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo Iudicis ordinarij Romanæ Curia, vel alterius personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem in Iudicio, & extra illud ubique locorum adhibendam fore, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ excommunicationis, anathematizationis, interdicti, innouationis, innodationis, declarationis, protestationis, sublationis,

nis,

nis, reuocationis, commissionis, mādati, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorū eius, se nouerit incurfurū. Dat. Romę. apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo sexentesimo octauo. Tertio Non. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno tertio. L. P. R. O. D. A. T.

Scipio Cobellutius.

S. de Ursinis.

Registrata apud Scipionem Secretarium.

Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi 1608. Indictione 6. die vero 3. meñ. Aprilis, Pontif. Sanctis. in Christo Patris, & D. N. D. Pauli Diuina prudentia Papę V. Anno eius tertio, supradictę litterę. Apostolicę affixę, & publicatę fuerunt ad Valuas Basilicę Lateraneę, ac Balicę Principis Apostolorum de Vrbe, dimissis ibidemque appēsis eorumdemmet litterarum originalibus per aliquod temporis spatium, per nos Paulum Bartocchium Narnieñ. & Christoph. Fundatum de Cęsis Apost. Curs. Balthasar Vacca Mag. Curs.

loco † plumbi.

QUIBUS quidem literis diligenter inspectis, illas ad requisitionem & instantiam Mag. D. Prosperi Farinacij S. D. N. Papę, & Cā. Apost. Proc. Fiscalis, per nostrum, & dictę Curię
Not.

BVLLA

Not. publicum infrascriptum transumi, & exemplari, ac in hanc publicam transumti formam redigi mandauimus: decernentes, & volentes, vt huius præsentis transumti, iuxta earundem literarum, & decreti in eis appositi formam, continentiam, & tenorem, de cætero, plena, & indubitata fides adhibeatur vbiq; locorū, ac si ipsæ literæ originales exhibitæ, vel ostensæ forent. Quibus omnibus, & singulis auctoritatem nostram ordinariam, ac decretum interposuimus, & interponimus per præsentem. In quorum fidem præsentem literas, atque præsens publicum Instrumentum transumti exinde fieri, & per dictum nostrum, & Curie nostræ Not. Infrascriptum subscribi, & publicari mandauimus, nostrique soliti sigilli impressione muniri iussimus, & fecimus. Dat Romæ in ædibus nostris, Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi 1611. Indictione 6. die verò 3. mē. April. Pontific. aut. S. D. N. Pauli diuina prouidentia Papæ V. Anno eius in tertio. Præsentibus ibidem DD. Iulio Pennazzolo Priuernate & Iulio Oliuello Spoletā. dioc. d. Curie nostræ Not. testibus ad præmissa omnia, & singula vocatis, habitis atque rogatis.

Octavius Cellius Cur. Caul. C. A. Not. &
Mens. P. Auditor.

Palmae Balearium Ex Typographia
Gabrielis Guasp. Anno.

1611.

